

A MAGYAR ÉPÍTÉSZETRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY 2023. JÚLIUS 12-I TERVEZETÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE

Az Autisták Országos Szövetsége (AOSZ), az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ), Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ), Mozaikkorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ), a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) és a Siketvakok Országos Egyesülete (SVOE) a magyar építészeetről szóló törvénytervezet 2023. július 12-i dátummal jelölt változatára vonatkozóan az alábbi észrevételeket, javaslatokat terjeszti elő.

A fogyatékos személyek érdekképviseletét ellátó szervezetek jelen dokumentumban megfogalmazott javaslatainak célja, hogy az új építészeti törvényben és a felhatalmazása alapján készülő rendeletekben megfelelő hangsúlyt kapjon az akadálymentesítés, és az egyenlő esélyű hozzáférés követelménye is.

Örömmre szolgál, hogy az akadálymentesség fogalma a törvényjavaslat szövegében megjelenik, ugyanakkor a javaslat komoly hiányossága, hogy abban nem kapnak kellő hangsúlyt az akadálymentességet, egyenlő esélyű hozzáférést biztosító szempontok, ami minden bizonnyal azt eredményezi, hogy az érintettek nehezen, vagy egyáltalán nem tudják majd e jogaikat sikeresen érvényesíteni.

Az egyenlő esélyű hozzáférés leghatékonyabban úgy valósulhat meg, hogy az épített környezet - különösen a közterületek, közhasználatú, közszolgáltatást nyújtó létesítmények - tervezése, kialakítása annak figyelembevételével történik, hogy az azt használó emberek sokfélék, eltérő képességekkel, szükségletekkel rendelkeznek (egyetemes tervezés követelménye). Az egyetemes tervezés a környezet és a termékek olyan kialakítását jelenti, melynek révén azok minden ember által használhatók adaptáció vagy átalakítás igénye nélkül.

Az épített környezet egyenlő eséllyel hozzáférhető kialakítása nem csak a fogyatékossgal élő emberek és családjuk számára bír jelentőséggel, hanem az egyúttal – az egyre öregedő társadalmunkat figyelembe véve – ösztársadalmi érdek is, hiszen az idős koruk miatt, vagy egyéb okból időlegesen fogyatékossga, mozgásukban korlátozottá váló emberek számára is fontos, hogy megszokott környezetüket továbbra is önállóan, biztonságosan használhassák, így ne szoruljanak intézményi ellátásra, egyéb segítségre. Rendkívül fontosnak tartjuk ezért az építészeti törvényben további fogalmak, így az akadálymentesség mellett – a fogyatékos személyekre vonatkozó jogszabályokban, valamint a vonatkozó szabványban is szereplő - az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az egyetemes tervezés követelményét rögzíteni, továbbá egy utaló szabály segítségével a fogyatékossgal élő személy fogalmát is meghatározni, mivel e követelmények elsősorban ennek a társadalmi csoportnak az épített környezethez való egyenlő esélyű hozzáférését célozzák.

Javaslatunk a tervezet fejezetei mentén tagolódik, több helyen konkrét, *dőlt betűvel jelölt* szövegszerű megfogalmazást tartalmaz, a konkrét szövegszerű javaslatainkban az általunk javasolt új szövegrészeket *dőltten és aláhúzással* jelöltük.

Emellett más, strukturális változást igénylő területeken a fennálló problémára világítunk rá, iránymutató javaslatokat adunk, azonban a jogalkotóra bizzuk a szabályozás kereteinek és pontos tartalmának kidolgozását.

Mindezek alapján a törvényjavaslatra vonatkozóan az alábbi észrevételeket, javaslatokat terjesztjük elő.

1. CÉLOK, ALAPELVEK

1. 1. Az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az akadálymentesítés követelménye már évtizedek óta törvény által deklarált, a fogyatékos embereket megillető jog, ami másfelől az államot terhelő törvényi kötelezettséggént jelenik meg. Épp ezért ezt a jogot, illetve kötelezettséget az építési törvény tekintetében célként is szükséges megfogalmazni. Megjegyezzük ugyanakkor, hogy az épített környezet akadálymentesítésének pusztán előtérbe helyezése, célként való azonosítása nem elégséges, a szabályozással annak érvényesülését kell biztosítani. **Ennek megfelelően a törvényjavaslat 1. § e) pontját az alábbiak szerint javasoljuk kiegészíteni:**

E törvény célja

e) az építési szabályok olyan tartalmú megállapítása, amely a fenntartható fejlődés környezet- és klímavédelmi szempontjainak érvényesíthetőségét és a magyar építésgazdaság fejlődését szolgálja, valamint a magyar építési termékek, készletek és építőipari nyers- és alapanyagok felhasználásának, valamint az épített környezet akadálymentesítésének, egyenlő esélyű hozzáférésének előtérbe helyezését segíti,

1. 2. Szükségesnek tartjuk, hogy az egyetemes tervezés is megjelenjen az építészeti törvény céljai között, ezért az **1. §-t az alábbi h) ponttal javasoljuk kiegészíteni:**

E törvény célja:

h) az épített környezet tervezése, kialakítása során az egyetemes tervezés követelményének érvényre juttatása.

1. 3. A törvény hatályát szabályozó **2. § (1) bekezdés h) pontját az alábbiak szerint javasoljuk kiegészíteni:**

E törvény hatálya kiterjed

h) az épített környezet emberhez méltó, fenntartható és esztétikus, továbbá minden ember számára egyenlő eséllyel hozzáférhető, akadálymentes kialakítására, valamint az építmények és tájépítészeti alkotások építészeti-műszaki tervezésére (a továbbiakban együtt: építészeti-műszaki tervezés),

1. 4. Álláspontunk szerint az építészeti alapelvek között az egyenlő esélyű hozzáférés és az egyetemes tervezés követelményének is helyt kell kapnia. Ezen alapelvek ugyanis részint kiemelten jelzik a törvény irányultságát, illetve túlmutatnak a normatív szabályokon; vagyis adott kérdésre vonatkozó tételes jogi szabályozás hiányában akár döntés is alapítható rájuk.

Erre figyelemmel a **törvényjavaslat 3. § (1) bekezdését javasoljuk kiegészíteni az alábbi m) ponttal**

3. § (1) Az épített környezet védelme és alakítása során érvényesíteni kell

m) az egyenlő esélyű hozzáférés és az egyetemes tervezés elvét,

1. 5. Az emberi életminőség, valamint az anyagi javak védelmének elvét rögzítő 10. §-t az alábbiak szerint javasoljuk módosítani, illetve kiegészíteni:

10. § (5) Közhasználatú, illetve közszolgáltatást nyújtó építmény építése során a jogszabályokban rögzített akadálymentességre, egyenlő esélyű hozzáférésre vonatkozó szabályok érvényesülését biztosítani kell. Ha az építmény megfelel az épített környezet egyenlő esélyű hozzáféréssel, valamint akadálymentességgel kapcsolatos szabványokban foglaltaknak, akkor azt úgy kell tekinteni, hogy megfelel az e törvény által előírt egyenlő esélyű hozzáférés, valamint akadálymentesség követelményének is.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott akadálymentességi, egyenlő esélyű hozzáférésre vonatkozó követelményeknek a közhasználatú, illetve közszolgáltatást nyújtó építmény felújítása, bővítése során is érvényesülnie kell.”

(7) Új épületet, építményt az egyetemes tervezés elve alapján kell megtervezni és megépíteni. Meglévő épület, építmény – ide értve a műemléki épületet is – felújítása, átépítése során is lehetőség szerint érvényre kell juttatni az egyetemes tervezés elvét.

(8) Közhasználatúnak nem minősülő új épület építése vagy meglévő épület jelentős felújítása során az építészeti és műszaki megoldásokkal törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesség minél teljesebb megvalósítására. Kormányrendelet előírhatja az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében kötelezően betartandó szabályokat, valamint kötelezően előírhatja lakásszámhoz vagy nettó alapterülethez kapcsolódóan akadálymentesített lakás vagy helyiség kialakítását.

2. FOGALMAK

Az 1. pontban részletezett indokokból a törvénytervezet fogalom-meghatározásait is szükségesnek tartjuk pontosítani, kiegészíteni.

2. 1. A törvénytervezet 16. § 1. pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

16. § E törvény alkalmazásában:

1. akadálymentes: az épített környezet akkor, ha mindenki önállóan és biztonságosan tudja megközelíteni, abba belépni, azt használni és elhagyni,

2. 2. A fogyatékossgal élő emberek törvényben rögzített jogainak érvényesítése érdekében elengedhetetlen a 16. §-t az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmával kiegészíteni, melyre vonatkozóan két alternatív meghatározást adtunk:

16. § E törvény alkalmazásában:

egyenlő esélyű hozzáférés: annak biztosítása, hogy az emberek – fogyatékossgára, életkorra vagy nemre való tekintet nélkül – az épületeket, épületrészeket vagy a kültéri épített környezetet önállóan és biztonságosan megközelíthessék, azokba beléphessenek, valamint azokat használhassák és elhagyhassák, melybe beletartozik az is, hogy az épített környezetben nyújtott szolgáltatásokat és a bennük lévő felszereléseket, infokommunikációs, információs rendszereket is önállóan és biztonságosan használhatják.

egyenlő esélyű hozzáférés: az épület, épített környezet egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha mindenki, különösen a fogyatékossgal élő emberek számára önállóan és biztonságosan megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonságosan elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések, köztük az

infokommunikációs, információs rendszerek mindenki számára rendeltetésszerűen használhatóak.

2. 3. Ugyancsak szükséges a 16. §-t az egyetemes tervezés fogalmával kiegészíteni:

16. § E törvény alkalmazásában:

Egyetemes tervezés: a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezése, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek adaptálás, vagy speciális tervezés szükségessége nélkül”

2. 4. A 16. §-t javasoljuk a fogyatékossgal élő személyre vonatkozó fogalom meghatározással kiegészíteni az alábbiak szerint:

16. § E törvény alkalmazásában:

Fogyatékossgal élő személy: aki megfelel a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) 4. § a) pontjában foglalt feltételeknek.

2. 5. Javasoljuk, hogy a zöldfelületi tanúsítványhoz hasonlóan a közszolgáltatást nyújtó épületek vonatkozásában is legyen kötelező akadálymentesítési (akadálymentességi vagy “egyenlő esélyű hozzáférhetőségi”) tanúsítvány kiállítása. Ennek érdekében a 16. §-t javasoljuk az akadálymentesítési tanúsítványra vonatkozó fogalom meghatározással kiegészíteni az alábbiak szerint:

16. § E törvény alkalmazásában:

Akadálymentesítési tanúsítvány: olyan, a jogszabályban meghatározott formában és személy által kiállított okirat, amely tanúsítja, hogy az adott szolgáltatást, közszolgáltatást nyújtó létesítmény kialakítása, használhatósága megfelel az akadálymentességre, egyenlő esélyű hozzáférésre vonatkozó jogszabályokban foglalt követelményeknek.

3. A III. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

3. 1. Az állami feladatellátásra vonatkozó 17. § (1) bekezdését az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

17. § (1) az építésgazdasággal, a műemlékvédelemmel és az egyenlő esélyű hozzáféréssel, akadálymentességgel összefüggő jogalkotási, igazgatási és hatósági feladatellátás – tiszteletben tartva a helyi önkormányzatok településfejlesztéssel és településrendezéssel összefüggő tevékenységét – az állam feladata.

3. 2. A 17. § (2) bekezdést javasoljuk az alábbi ponttal kiegészíteni:

17. § (2) Az állam kiemelt feladatának tekinti

d) az egyenlő esélyű hozzáférés és akadálymentesség feltételeinek megteremtését, valamint az ehhez szükséges költségvetési források biztosítását.

3. 3. A 21. § (1) bekezdést javasoljuk az alábbi e) ponttal kiegészíteni:

21. § (1) Az építésügyi szabályozásért és építésügyi ügyekért felelős miniszter

e) ellátja az épített környezet akadálymentességével, az ahhoz való egyenlő esélyű hozzáféréssel kapcsolatos szakmai irányítást.

4. A IV. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

4. 1. Javasoljuk, hogy a rehabilitációs szakmérnököknek is legyen külön kamarai tagozata.

A rehabilitációs szakmérnök a mérnöki alapdiploma megszerzését követően a 4 féléves egyetemi szakmérnöki képzés után speciális szabályozási és műszaki ismeretekkel rendelkezik az épített, és technikai környezet akadálymentesítése, és egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtésének területén. Jelenleg az akadálymentes tervezési feladatok nincsenek végzettséghez, jogosultsághoz kötve, a területen különböző végzettségű és kompetenciájú szakemberek dolgoznak. Jelenleg a rehabilitációs szakmérnökök nem rendelkeznek nyilvántartással, névjegyzékkel, és nem csatlakoznak egyik kamarához sem, így az építésügyi és más hatósági eljárásokban szereplőként nem jelennek meg. Kivételt képez, hogy az Európai Unió által is támogatott beruházások esetén a pályázatot kiíró szerv kötelezővé tette a folyamatban való részvételüket. Máshol azonban nem írja elő részvételüket jogszabály az akadálymentesítés folyamatában, holott erre nagy szükség van tekintettel arra, hogy hazai és nemzetközi jogszabályok írják elő Magyarország számára, hogy valamennyi közszolgáltatást/szolgáltatást nyújtó épületnek akadálymentesnek, a benne nyújtott szolgáltatásoknak pedig egyenlő eséllyel hozzáférhetőnek kell lennie. Álláspontunk szerint azt a célt, hogy a hatósági folyamatokban megfelelő súllyal megjelenhessen az akadálymentes tervezés, mint speciális szaktudás kötelezettsége, kizárólag a kamarai nyilvántartás bevezetésével lehet megbízható, fenntartható módon elérni. Hazánkban a mérnöki tevékenységek szakmai felügyelete és a jogosultságok kezelése, nyilvántartása kamarai keretekben történik. A rehabilitációs szakmérnökök kamarai nyilvántartása magával vonná a továbbképzési kötelezettséget is. Ez egy jelentős lépés lehetne abba az irányba, hogy az akadálymentesítés területén fennálló hiányosságok felszámolhatók legyenek.

A törvényben rögzíteni kell azt is, hogy a közszolgáltatást nyújtó épületek, közterületek, tájépítészeti alkotások engedélyezési folyamatába rehabilitációs szakmérnököt kell bevonni.

5. AZ V. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

5. 1. Az állami főépítész feladatai között indokoltnak látjuk felsorolni a helyi, település szintű akadálymentesítési felmérés koordinációját és az abban való részvételt, valamint az akadálymentesítési stratégia nyomon követését. Az akadálymentességi koncepció megvalósulásának ellenőrzése főépítész feladat, különösen azért, mert a stratégiát minden esetben harmonizálni szükséges a mindenkori építészeti elvárásokkal.

5. 2. A balatoni főépítész és az önkormányzati főépítész feladatkörét a HÉSZ keretein belül az akadálymentességi koncepció kidolgozásának kötelezettségével javasoljuk kiegészíteni, elsősorban a középületek vonatkozásában. Annak érdekében, hogy a HÉSZ és az egyenlő esélyű hozzáféréshez való jog egyaránt beteljesedjék, javasoljuk a koncepciót megalkotására való kötelezettséget észszerű határidők beépítésével kijelölni.

6. AZ VI. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

6. 1. A tervezet 60. § (3) bekezdését a következőképpen javasoljuk módosítani:

60. § (3) Az építészeti tervtanács tagja az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározott mesterfokozatú, vagy azzal egyenértékű képzésben szerzett szakképzettséggel és legalább ötéves szakmai

gyakorlattal rendelkező, vagy a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet alapján szakértőként nyilvántartásba vett természetes személy lehet. Az Országos Építészeti Tervtanácsnak, valamint a közhasználatú építmények építészeti-műszaki tervdokumentációját elbíráló területi, illetve helyi építészeti tervtanácsnak egy tagja tájépítész és egy tagja belsőépítész, további egy tagja pedig rehabilitációs szakmérnök.

Álláspontunk szerint ahol a törvény tervtanácsi eljárást ír elő, ott a rehabilitációs szakmérnök jelenléte a véleményezési eljárásban garantálná az akadálymentes épített környezet követelményeire vonatkozó előírások betartását a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló 252/2006. (XII. 7.) Korm. rendelet 15. § (1) d) pontja szerint.

6. 2. A 60. § javasoljuk egy (4) számú bekezdéssel kiegészíteni

60. § (4) Amennyiben nem áll rendelkezésre rehabilitációs környezettervezői tevékenységet végezni jogosult szakember, akkor a helyi tervtanácsi feladatok akadálymentes épített környezet követelményeire vonatkozó előírások betartására vonatkozó részét az állami főépítés által vezetett rehabilitációs szakmérnök taggal is rendelkező területi tanács vállalja át, annak érdekében, hogy a véleményezési eljárás során az egyenlő esélyű hozzáférésre vonatkozó szempontok érvényesüljenek.

6. 3. Javasoljuk, hogy az építészeti tervtanács a benyújtott építészeti-műszaki dokumentáció vizsgálata során külön térjen ki arra is, hogy a dokumentáció az akadálymentesség követelményének is megfelel-e.

6. 4. Javasoljuk továbbá a helyi tervtanács feladatait kibővíteni annak vizsgálatával, hogy a HÉSZ-ben foglalt akadálymentesítési stratégiával összhangban került-e megalkotásra az építészeti dokumentáció.

6. 5. Ha bármely beruházás tervdokumentációjában akadálymentesítési kötelezettség merül fel, abban az esetben kötelezőnek tartjuk a tervtanács munkájába rehabilitációs szakmérnök bevonását.

Ennek indoka az, hogy az örökségvédelemhez hasonlóan az akadálymentesség is egy, az állam irányában fennálló jogszabályi kötelezettség (lásd a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény - CRPD - 9. cikkét). Ezért, ha az örökségvédelemmel összefüggésben a tervtanácsban műemlékvédelmi szakmérnök, és restaurátor is helyet kap, akkor az akadálymentes épített környezet követelményeire vonatkozó előírások betartásának érdekében indokolt a rehabilitációs szakmérnök jelenléte is a tervtanácsban.

7. A VII. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

7. 1. A tervezet 65. § (2) bekezdése sorolja fel az építési folyamat résztvevőit. A tervezet szerint az építési engedélyezési eljáráshoz kötelezően nem szükséges akadálymentes tervfejezet, jelenleg azt csak a pályázati beruházások felhívásai írják elő. A hatósági eljárások során a jogosultsággal, illetve szakértői nyilvántartással nem rendelkező akadálymentesítési szakemberek, tervezők szereplőként nem is jelennek meg, a 65. § (2) bekezdésben az építési folyamat résztvevői között a rehabilitációs szakmérnök nincs felsorolva. Kizárólag a tervezet 206. § (1) 62. pontja utal a rehabilitációs szakmérnökre, amely szerint „A kormány felhatalmazást kap arra, hogy a rehabilitációs szakmérnöki tervezési jogosultságra vonatkozó szabályokat rendeletben állapítsa meg”. Álláspontunk szerint ez nem elegendő. **A**

rehabilitációs szakmérnök szerepkörére és felelősségére vonatkozó szabályokat a magyar építészettről szóló törvényben kell szabályozni, még annak ellenére is, hogy a tervezet alapján a rehabilitációs szakmérnökök kötelező alkalmazására és tervezési jogosultságára vonatkozó szabályokat egy külön jogszabályban állapítják meg.

7. 2. A tervezet 68. § (5) c) pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

68. § (5) c) az építészeti-műszaki dokumentáció készítésében részben vagy folyamatosan részt vevő, a tervezői feladat szakmai tartalmának megfelelő szakismerettel és jogosultsággal rendelkező szakági tervezők, közhasználatú építmények és egyéb, a közhasználat céljára megnyitott terek belső kialakítása, megjelenítése, akadálymentesítése vonatkozásában a belsőépítész és rehabilitációs szakmérnök, valamint közhasználatú építmények környezetének kialakítása vonatkozásában a tájépítész tervező és a rehabilitációs szakmérnök, közhasználatú tájépítészeti alkotás esetében az épület kialakítása vonatkozásában az építész tervező és a rehabilitációs szakmérnök kiválasztásáért,

A tervezet láthatóan nagy hangsúlyt helyez a tájépítészeti és belsőépítészeti kérdésekre, az ezekkel kapcsolatos minőséget a megfelelő szakember bevonásának kötelezettségével kívánja biztosítani: a közhasználatú építmények környezetének kialakítása esetére tájépítész, míg a közhasználatú építmények és egyéb, a közhasználat céljára megnyitott terek belső kialakításában, megjelenítésében a belsőépítész kötelező bevonását írja elő. Az akadálymentesség szempontja – amely több millió fogyatékossgal élő és idős honfitársunk számára biztosítaná a megkülönböztetésmentes bánásmódot, az egyenlő esélyű hozzáférést – azonban figyelmen kívül marad, rehabilitációs szakmérnök részvételét a közhasználatú építmények esetén nem írja elő a tervezet. A közhasználatú építmények és tájépítészeti alkotások akadálymentessége, a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés nem csupán esztétikai szempont, hanem törvényi előírás, ezért mindenképpen szükségesnek tartjuk **rehabilitációs szakmérnök végzettségű akadálymentességi szakági tervező bevonását, ezzel párhuzamosan akadálymentességi tervfejezet készítésének kötelezettségét**. El kell helyezni a tervezői kompetencia- és felelősségi rendszerben az akadálymentességi tervezést, mint önálló "szakági" tervezői hatáskört. Erre jó gyakorlatként alapul szolgálhat az európai uniós támogatásoknál 2007 óta alkalmazott gyakorlat, amely szerint mind a tervek, mind pedig a megvalósult létesítmények akadálymentességi megfelelőségének igazolását csak szakirányú végzettséggel rendelkező szakemberek végezhetik el.

Hangsúlyozzuk: a cél az, hogy a rehabilitációs szakmérnök szerepe ne legyen megkerülhető az építési folyamatban, a gondolat megszületésétől egészen az építmény és tájépítészeti alkotás elkészültéig, ideértve azok belső kialakítását is.

7. 3. A tervezet szerint az általa tervezett épület, tájépítészeti alkotás megvalósítása során a tervektől való eltéréshez a tervező hozzájárulása lesz szükséges. Azonban a tervezet részletes indokolása szerint ez a beruházások építészeti minőségének, esztétikai megjelenésének megóvása céljából indokolt, célja pedig annak megelőzése, hogy az építési engedély nélkül végezhető eltérésekkel hátrányosan változzon az építmény megjelenése. Álláspontunk szerint ez a hozzájárulási jogosultság nem kizárólag az építmény esztétikai megjelenése miatt fontos, hanem az akadálymentesség miatt is. Miután a tervező felelőssége az akadálymentesség is, ezért üdvözljük a változást, hiszen így a tervező hozzájárulása kell majd a tervek akadálymentességgel összefüggő részeitől való eltéréshez is. Itt is hangsúlyozzuk, hogy mennyire szükséges az akadálymentesítési tervezési terület megjelenése, ebből a szempontból is. Fontosnak tartjuk azt a jogosultságot, hogy a használatbavételi engedély iránti kérelemhez kötelezően mellékelni kell a használatbavételre vonatkozó tervezői nyilatkozatot, amiben a tervezőnek lehetősége lesz arra, hogy a használatbavételhez ne járuljon hozzá. Az előzőekkel összhangban utalunk a rehabilitációs szakmérnök nyilatkozatának szükségességére.

Amennyiben a rehabilitációs szakmérnök részvétele kötelező lesz, a **tervezet 68. § (5) g) pontját úgy javasoljuk módosítani, hogy az akadálymentesség nem megfelelő megvalósulása esetén a rehabilitációs szakmérnök hozzájárulása is szükséges kell, hogy legyen a tervektől való eltéréshez, illetve legyen lehetősége arra, hogy a használatbavételhez ne járuljon hozzá.**

7. 4. A tervektől való eltéréshez történő hozzájárulás és a használatbavételhez szükséges tervezői nyilatkozat is arra utal, hogy a tervezet szerint a tervezők szerepe a beruházás befejezésénél határozottabb szerepet kap. (68. § (7) bekezdés, 186. §). Azt is rögzíti a tervezet, hogy minden tervező csak a saját jogosultsági területén végezheti a művezetési tevékenységet. Ebből álláspontunk szerint az következne, hogy azon épületeknél, **ahol "akadálymentességi szakági tervező" bevonása szükséges, ott a művezetési tevékenységbe is elkerülhetlenné válna a rehabilitációs mérnök bevonása.** Az akadálymentesítés területén különösen nagy jelentősége van a 100%-os készültség állapotában történő felülvizsgálatnak, mert nagyon sok, meghatározó szerkezeti részlet megfelelősége csak a teljesen kész állapotban megítélhető (kontrasztok, burkolatok, küszöbök, burkolatváltók, információs táblarendszer, infokommunikációs akadálymentesítést, stb.).

7. 5. A tervezet **70. §-a a felelős műszaki vezetőre és az építési műszaki ellenőrre** vonatkozó szabályokat foglalja össze. E két szereplő esetében különösen indokoltnak tartjuk, hogy ők időről-időre **részt vegyenek a fogyatékossgal élő személyekkel, közlekedési helyzetükkel, információhoz való hozzáférésükkel, tájékozódásukkal kapcsolatos szemléletformáló foglalkozásokon** annak érdekében, hogy az általuk ellenőrzött építmények tekintetében tisztában legyenek az akadálymentesítési igénnyel rendelkező személyek konkrét igényeivel.

8. A VIII. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

8. 1. A tervezet 74. § (2) bekezdés a) pontját javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

74. § (2) A településtervek megalkotása és felülvizsgálata során, valamint a településrendezési sajátos jogintézmények alkalmazásakor figyelemmel kell lenni

a) a népesség fizikai, szellemi és lelki szükségleteire, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékossgal élő és akadálymentesítési igénnyel élő személyek szükségleteire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, vallási közösségek működési feltételeinek lehetőségeire,

Ez a rendelkezés határozza meg, hogy a településtervek megalkotása és felülvizsgálata során, valamint a településrendezési sajátos jogintézmények alkalmazásakor mely célcsoportok szempontjaira kell figyelemmel lenni. A fogyatékossgal élő személyeket is nevesíti a felsorolás, ám felhívjuk a figyelmet arra, hogy az akadálymentesítési igénnyel élő személyek köre tágabb, mint a fogyatékossgal élő személyek köre. Így a felsorolást a fogyatékossgal élő személyeket követően kibővíteni javasoljuk az akadálymentesítési igénnyel élő személyekkel.

8. 2. A tervezet 80. § (2) bekezdését javasoljuk egy új, e) ponttal kiegészíteni:

80. § (2) A településfejlesztési tervben a települési önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távú rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait, ennek keretében

e) elvégzi a település épített környezetére vonatkozó akadálymentesítési felmérést, és akadálymentesítési stratégiát dolgoz ki

8. 3. A tervezet 81. § (2) bekezdését javasoljuk egy új, e) ponttal kiegészíteni:

81. § (2) A helyi építési szabályzat célja

e) az akadálymentes épített környezet megteremtése, a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

8. 4. A tervezet 81. § (10) bekezdését javasoljuk kiegészíteni, a bekezdés jelenlegi utolsó mondata elé a következő mondatot kérjük befoglalni:

81. § (10) A (4) bekezdés szerinti helyi építési szabályzatban a gépjármű elhelyezés követelményeit úgy kell megállapítani, hogy az a telken belüli parkolást – akár felszíni, akár parkolóházi megoldás alkalmazásával – előnyben részesítse a közterületi parkolással szemben, és az önkormányzatnak a helyi sajátosságokat minden esetben figyelembe kell vennie az előírások megállapításánál. A felszíni parkolók kialakításánál a meglévő fák védelmére és a fásításra fokozott figyelmet kell fordítani. A helyi önkormányzatok a parkolók kialakításának rendjét az akadálymentesítési előírások figyelembevételével állapítják meg. A helyi építési szabályzat az általános településrendezési és építési követelményeket tartalmazó kormányrendeletben foglaltaknál kevesebb akadálymentesített parkolóhelyet és parkolóhely-fásítást nem állapíthat meg.

Álláspontunk szerint az akadálymentes parkolóhelyek számának meghatározásakor mindenképpen a mindenkorai akadálymentesítési szabványok szerint meghatározott számból, és nem a helyi építési szabályzatról kell kiindulni, ezt a megújuló OTÉK-ban is javasoljuk rögzíteni.

8. 5. A tervezet 87. § (3) c) pontját javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

87. § (3) A telekalakítási és építési tilalom alá eső területen

c) a meglévő építménynek állagmegóvási, akadálymentesítési, valamint a terület jövőbeni rendeltetésének megfelelő átalakításával, korszerűsítésével kapcsolatos építési munkák, ”

Az akadálymentesítési tevékenységek az épület lényegi tulajdonságát és célját nem módosítják, funkcióit azonban az egyenlő esélyű hozzáféréshez való jog gyakorlásának céljából pozitívan módosíthatják. Az egyenlő esélyű hozzáférés egy olyan nyomós közérdek, ami az egyre növekvő számú akadálymentesítési igénnyel élő személyek emberi méltóságához való jogának gyakorlását biztosítja.

9. A X. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

9. 1. A tervezet 130. § (2) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

133. § (2) A műemléket épségben, jellegének megváltoztatása nélkül kell fenntartani. A műemlék esetében a fenntartási kötelezettség a rendeltetésszerű és biztonságos, kényelmes és önálló használathoz szükséges műszaki állapot fenntartásán túlmenően kiterjed a műemlék sajátos értékeit képező építészeti, képző- és iparművészeti, valamint kertépítészeti alkotórészeire és tartozékaira, felszerelési tárgyaira.

9.2. A tervezet 136. § (1) pontját javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

136. § (1) Műemlékvédelmi érdekből a műemlék fenntartása, helyreállítása során az országos építési követelményektől, a településrendezési tervtől, annak részeként a helyi építési szabályzattól a tervezés folyamán és a hatósági eljárásban el lehet térni, ha a műemlékvédelem célja másként nem valósítható meg. Az eltérést írásban indokolni kell. Az országos építési követelményektől és nemzeti szabványoktól való eltérést a műemléki értékek megőrzése érdekében előnyben kell részesíteni, ha a műemlékvédelem célja másként nem valósítható meg, továbbá ha az alkalmazandó megoldás az élet- és vagyonbiztonság követelményeinek megfelel, vagy az élet- és vagyonbiztonság más módon biztosítható. Ebben az esetben is meg kell azonban felelnie a közszolgáltatást nyújtó építménynek az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az akadálymentesség követelményének.

A hozzáférhetőség és a műemlékvédelem a jogrendszerben egymás mellett áll, ezért a kettőt észszerű egyensúlyba kell hozni. Aránytalannak tartjuk, hogy míg a műemlékvédelem önálló, kiemelt terület, addig az esélyegyenlőség, akadálymentesség kérdése csak érintőlegesen szerepel a koncepcióban, miközben rendszerszintű problémák nehezítik annak megvalósulását

Az örökségvédelmi eljárások során tisztázni kell, hogy a Fot., a tervezet, valamint az OTÉK akadálymentességi követelményekre vonatkozó rendelkezései, milyen viszonyban állnak a műemlékek védelmére vonatkozó jogszabályokkal. A tapasztalat azt mutatja, hogy az örökségvédelem területén hiányoznak a konkrét, kiszámítható hatósági döntést eredményező rendelkezések, ezért esetleges, hogy milyen jellegű átalakításokat engedélyeznek a hatóságok, illetve milyen szakvéleményeket adnak ki a tervtanácsok. Elengedhetetlen az örökségvédelmi jogszabályok kiegészítése, olyan előírásokkal, amelyek a fogyatékossgal élő emberek érdekeit figyelembe veszik, és számukra a legmesszebb menőkig biztosítják az egyenlő esélyű hozzáférést. A gyakorlat során ki kell alakítani a megfelelő súlyozási követelményeket, a hatóság a döntésekor figyelembe kell, hogy vegye a különböző védett érdekeket, nem lehet alapelvárás, hogy az örökségvédelem minden esetben az akadálymentesítési követelmények fölött áll.

9. 3. Javasoljuk továbbá, hogy a műemléki épületekre vonatkozó kedvezményekhez hasonlóan (147. §), azokkal azonos súllyal kezelve, az akadálymentes lakások építése is kerüljön a kiemelten támogatandó célok közé. Javasoljuk, hogy a népességaránytól elmaradó arányú akadálymentes lakások számának növekedését segítsék az akadálymentes lakóépületekre vonatkozó kedvezményekkel.

A társasházak építőit, építtetőit kötelezzék továbbá arra, hogy meghatározott számú akadálymentes vagy "adaptálható" lakást kötelező legyen kialakítaniuk. (adaptálható: méretében, szerkezetében megfelel valamennyi akadálymentesítésre vonatkozó használati követelménynek, a lakás célú épületrész szerkezeti átalakítások nélkül akadálymentesen használható, berendezhető, szerelvényezhető.) Ennek az intézkedésnek kiemelkedő jelentősége van a gondoskodó társadalom elve tekintetében, hiszen előregedő társadalmunk érintett tagjai gyakran azért kénytelenek elhagyni lakhelyüket, mert azt önállóan nem tudják megközelíteni, elhagyni, használni. Az önállóan használható lakókörnyezet biztosításával a családi és szociális ellátórendszer terhei is csökkennének.

10. A XI. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

10. 1. A tervezet 153. § (3) pontját javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

153. § (3) Az építésügyi hatóság a környezetvédelmi, természetvédelmi, akadálymentességi vagy kulturális örökségvédelmi szempontoknak meg nem felelő engedély iránti kérelmet elutasítja.

10. 2. A tervezet 153.§ (2) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

153. § (2) A hatósági ügyirat részét képező építészeti-műszaki dokumentáció tervlapjainak az épület belső kialakítására vonatkozó részei nem nyilvánosak, azokba az építető kivételével az ügyfelek nem tekinthetnek bele, azzal, hogy az építészeti-műszaki dokumentáció tervlapjainak a közhasználatú, közszolgáltatást nyújtó épület belső kialakítására vonatkozó részeibe az az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti civil szervezet, amelynek alapszabályában, illetve alapító okiratában a szervezet céljai között a fogyatékossgal élő emberek társadalmi esélyegyenlőségének, illetve társadalmi felzárkózásának elősegítése, emberi és állampolgári jogainak védelme szerepel, betekinthet.

10. 3. A tervezet 155. §-a kapcsán hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvényt szükséges úgy módosítani, hogy a **kiemelt üggyé nyilvánított beruházások esetén a közhasználatú és közszolgáltatást nyújtó építmények tekintetében akadálymentességi szempontból ne lehessen kedvezőtlenebb szabályokat megállapítani.**

10. 4. A tervezet 164. § (2) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

164. § (2) A tulajdonos köteles az építmény, tájépítészeti alkotás állapotát, állékonyságát, közhasználatú, közszolgáltatást nyújtó építmények esetében akadálymentességét a jogszabályokban meghatározott esetekben és módon időszakonként felülvizsgáltatni, és a jó műszaki állapothoz szükséges munkálatokat elvégeztetni.

10. 5. Javasoljuk, hogy a tervezet a 165. §-a által szabályozott építőipari kivitelezési tevékenység mellett az üzemeltetést, karbantartást igénylő építmények esetében is rögzítse a hatóság ellenőrzési feladatait azzal, hogy az időszakos ellenőrzésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg. Javasoljuk ezzel a szabályozás kiegészítését. Miután sok negatív tapasztalat halmozódott fel, elengedhetetlennek tartjuk azt is, hogy **az üzemeltetést, karbantartást igénylő építmények, berendezések (például felvonó) működését a hatóságok időszakosan ellenőrizzék,** ezzel biztosítsák az akadálymentességi szempontok megvalósulását. Ezt a feladatot szükséges az építési hatósághoz telepíteni.

10. 6. A 166. § (1) bekezdés alapján a szabálytalan építési tevékenység egyik esete a szakszerűtlenül megkezdett és végzett tevékenység. **A 166. § (5) ab) pont** alapján szakszerűtlen a 68. § és a 73. § szerinti tevékenység, valamint az építőipari kivitelezési tevékenység, ha azt az alapvető követelmények, a tevékenységre vonatkozó szakmai szabályok, előírások megsértésével végzik. A tervezet szövegéből nem egyértelmű, hogy az alapvető követelmények tekintetében a 171. § (2) bekezdése az OTÉK-ra utal-e, így az akadálymentesség követelménye "alapvető követelménynek" tekinthető-e, (illetve ha az is, akkor is csak az akadálymentes megközelítés az), így az sem, hogy akadálymentesség hiánya esetén indítható-e szabálytalansági eljárás. Álláspontunk szerint a bizonytalanság feloldása érdekében a törvénynek **egyértelműen tartalmaznia kell, hogy az akadálymentesség és egyenlő esélyű hozzáférés követelménye „alapvető követelmény”.** (Ezzel kapcsolatos javaslatunkat lásd a 11.1.-ben).

10. 7. Az akadálymentességgel kapcsolatban elmondhatjuk, hogy hiányzik egy olyan hatékony építési hatósági ellenőrzési keretrendszer, amely megfelelő kapacitással és megfelelő mandátummal rendelkezik arra, hogy a meglévő jogszabályi kötelezettségeket betartassa, a

mulasztó szervezetekkel szemben szankciókat szabjon ki, és eszköze legyen arra, hogy a végrehajtást is számon kérje. Javasoljuk ezért az ezeknek a feltételeknek megfelelő keretrendszer létrehozását, a létszám, a műszaki szaktudás valamint az anyagi háttér biztosításával országos hatáskörű szervként megszervezni az ellenőrzést. E keretrendszer álláspontunk szerint ideális esetben egy hatósági és konzultációs hatáskörrel rendelkező szervezet lenne, egy úgynevezett „Akadálymentesítési Ügynökség” („Egyenlő esélyű hozzáférési Ügynökség”), amely a véleményező szerepkörén túl, tervszerűen felmérné és ellenőrizné a hazai épített környezet akadálymentességének helyzetét. Az Ügynökség a hivatalból indult eljárásokon túl, kérelemre – mulasztás gyanúja esetén – eljárna, szükség esetén szankciót szabna ki, és részt venne az eljárás végrehajtási szakaszában is. Ehhez megfelelő mennyiségű anyagi és megfelelő szaktudással rendelkező humán erőforrás biztosítása szükséges.

Külön probléma, hogy amennyiben nem pályázati forrásból valósul meg egy beruházás, és a tevékenység nem is engedélyköteles, (a tervezet szerint is) minden "hatósági jellegű" ellenőrzés nélkül folyik le az építési eljárás, következésképpen az akadálymentességnek való megfelelés ellenőrzése sem történik meg. Ezért kötelezővé kell tenni a nem engedélyköteles tevékenységek esetén is az akadálymentességi követelmények megvalósulásának fokozott ellenőrzését.

Fontos azt is hangsúlyozni, hogy az ellenőrzés önmagában szükséges, de nem elégséges akkor, ha nem kapcsolódik hozzá a szankció lehetősége. A szankciónak, mint jogkövetkezményeknek visszatartó ereje lehet, így kiemelkedően fontosnak tartjuk, hogy az akadálymentességgel összefüggésben tapasztalt hiányosságokhoz szankció kapcsolódjon, és, hogy a szankciót valóban alkalmazzák.

11. A XII. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

11. 1. A tervezet 171. § (2) és (4) bekezdéseit javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

171. § (2) Az építmény és részeinek építése, bővítése, felújítása, átalakítása, helyreállítása, korszerűsítése során – az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – érvényre kell juttatni a kormányrendeletben meghatározott alapvető követelményeket, így különösen a biztonságos, akadálymentes és egyenlő esélyű hozzáférést biztosító használhatóságot.

(4) Az építménynek és részeinek (önálló rendeltetési egység) építése, felújítása, átalakítása, bővítése, helyreállítása, korszerűsítése során biztosítani kell

c) a közhasználatú, közszolgáltatást nyújtó építmények esetében a mindenki számára biztonságos és akadálymentes, egyenlő esélyű hozzáférést biztosító használatot, ideértve az információhoz való egyenlő esélyű hozzáférést is.

12. A XV. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

12. 1. A tervezet 185. § (1) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint kiegészíteni:

185. § (1) Az érintett miniszterek együttműködnek annak érdekében, hogy a lakosság – különös tekintettel a tanulóakra és a hallgatókra – megismerhesse az épített környezet emberhez méltó, akadálymentes, egyenlő esélyű hozzáférést biztosító egészséges és esztétikus alakításával, az építészeti kultúra terjesztésével, fejlesztésével, az építészeti értékek, örökség védelmével kapcsolatos alapvető ismereteket az alap-, közép- és felsőfokú, valamint az iskolarendszeren

kívüli oktatás, képzés, nevelés keretében, a közművelődés és ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján.

Az akadálymentesítés terén az egyik legalapvetőbb problémát az erre vonatkozó ismeretek hiánya jelenti. Nincs az akadálymentességgel kellő mértékben foglalkozó, teljes körű, minden fogyatékosra kiterjedő képzés a mérnöki alapképzésekben, a hatósági engedélyeket kiadó szervezeteknél, ahogy nem elérhető ilyen képzés a kivitelezők, üzemeltetők, hatósági ellenőrzésben résztvevő, vagy a végrehajtásért felelős szakemberek számára sem.

A meglévő hatósági ellenőrzési mechanizmusokat is kiüresíti, hogy hazánkban nincs az akadálymentesség vonatkozásában megfelelő képzés a hatósági engedélyeket kiadó szervezeteknél a hatósági ellenőrzésben résztvevő szakemberek számára. Mind az engedélyezésben, mind az ellenőrzésben résztvevők képzése elengedhetetlen feladat, hiszen az akadálymentesítés nyomon követése a (helyi/regionális/központi) a hatóságok feladata lenne, amelyek azonban tapasztalataink szerint nem rendelkeznek kellő műszaki ismeretekkel. Mind a mérnökök, mind a közszolgálati tisztviselők, és valamennyi, a területtel kapcsolatba kerülő szakember számára a kötelező továbbképzési rendszerbe illesztve kötelezővé kell tenni az esélyegyenlőségi, akadálymentességi ismeretek elsajátítását. A hatósági ellenőrzés során kellő ismeretekkel rendelkező előadók vagy külső bevont szakemberek útján kell biztosítani a tervek akadálymentességi szempontú ellenőrzését.

A rehabilitációs szakmérnökök képzésének hiányosságai súlyos károkat okozhatnak, hiszen a hatósági és peres eljárások során az általuk adott vélemény ügydöntő jelentőségű, annak szakmaiságát, igazságtartalmát sem a hatóság, sem a bíróság nem kérdőjelezi meg.

12. 2. A tervezet 187. § (1) bekezdését javasoljuk az alábbi d) ponttal kiegészíteni:

187. § (1) Az építésügyi szabályozásért és építésügyi ügyekért felelős miniszter, a településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszter, valamint az építésgazdaságért felelős miniszter – jogszabályban felsorolt és részletezett – szakmai díjakat adományoz különösen az alábbi területeken:

d) az akadálymentesség, egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése érdekében végzett tevékenység

kimagasló színvonalának elismerése.

13. A XVI. FEJEZETHEZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

13. 1. Az Európai Unió előremutató javaslata alapján a tagállamokban fel kell építeni egy az akadálymentes épített és tárgyi környezetet valamint a szolgáltatások előmozdítását, koordinálását biztosító szervezetet, egy úgynevezett "egyenlő esélyű hozzáférési ügynökséget". A javaslataink ezen rendszer alapjait is megteremtenék. Ezzel kapcsolatban lásd még a 10. 7. pontban írtakat.

13. 2. Tekintettel arra, hogy nincs egységes, átlátható nyilvántartási rendszer az épületek akadálymentességéről, ezért szükségesnek tartjuk annak bevezetését, hasonlóképpen a műemléki épületek nyilvántartásának tervezett fejlesztéséhez. A HÉSZ általunk javasolt akadálymentesítésre vonatkozó új adattartalma alapján **szorgalmazzuk az épületek akadálymentességére vonatkozó nyilvántartási rendszer létrehozását.**

13. 3. A nyilvántartási rendszer előkészítő eleme lehetne egy, a "Zöld kártya" rendszerhez hasonló akadálymentességi **megfelelőséget tanúsító minősítési és információs rendszer bevezetése**. A terület szabályozatlansága okán több profitorientált szervezet készít különféle akadálymentességi minősítési rendszereket, melyek kívül esnek az építőipar szabályozott működési keretein. A vizsgálatot, és a minősítést az ÉMI megkerülésével, mindenféle jogosultsági biztosíték nélkül végzik szakmailag erősen megkérdőjelezhető módszerekkel és minőségben.

13. 4. Országos Építésügyi Nyilvántartás (OÉNY):

Az akadálymentesség nyilvántartása az ÓÉNY rendszerbe jól integrálható (hasonlóképpen az ÖVNYR-hez), külön tárgyi fejlesztést nem igényel. Ezen nyilvántartás alapján a kormányzat figyelemmel tudná kísérni az akadálymentesítésre vonatkozó jogszabályok hatályosulását, lefolytathatná a jogszabályok utólagos hatásvizsgálatát, és szükség esetén beavatkozhatna.

13. 5. Teljesítménynyilatkozatok adatbázisa (TNYA) és Termékadatbázis (TA)

A TNYA és TA adatbázisokban javasoljuk kötelezővé tenni az egyes termékek olyan jellemzőit, melyek az akadálymentes célú felhasználás tekintetében elengedhetetlenek a vonatkozó szabványok által meghatározott követelményeknek való megfelelés igazolására, mint pl. a kontrasztosság meghatározásához a termék felületének LRV (light reflectance value - fényvisszaverési érték) vagy a burkolatoknál meghatározott, egységes minősítési rendszer szerinti csúszásmentességi besorolás.